Cludiant actif

JAMILA	Parti gwych ond be' wnawn ni 'da'r holl losin 'ma?
MEGAN	Dw i'n llawn dop!
JAMILA	Un bach arall?
MEGAN	Pam lai?
JAMILA	O, wy'n meddwl m'od i angen tacsi neu graen i fynd â fi adre. Unrhyw fath o gludiant!
ALFRED	Soniodd rhywun am 'gludiant'?
JAMILA	Plîs, gad hi am heddi Alfred...
ALFRED	Ond Jamila, mae'n digwydd drwy'r amser, gan gynnwys heddiw a nawr. Proses fiolegol yw cludiant actif, sy'n golygu bod moleciwlau'n pasio trwy gellbilen i gell sy'n llawn moleciwlau. Mae cludiant actif yn ymwneud â chrynodiadau o foleciwlau - o grynodiad isel o foleciwlau i grynodiad uchel. Fel y gweli di, mae 'na lawer mwy o foleciwlau tu fewn i'r celloedd nag sy' tu fas. Pan mae moleciwl yn symud mewn i gell sydd â chrynodiad uchel o foleciwlau, mae'r gronyn yn mynd yn erbyn graddiant y crynodiad.
JAMILA	Alfred paid. Alwn ni ddim bwyta mwy o siocled.
ALFRED	Megan, ti'n cofio'r bar siocled ola' 'na? Gymerodd lawer o egni i'w fwyta, i'r siocled meddal melys wasgu ei hun i dy stumog lawn. I symud moleciwlau o ardal o grynodiad isel i ardal o grynodiad uchel, rhaid cael egni. Dyna beth yw cludiant actif.

© Hawlfraint BBC

Bitesize

MEGAN Dw i’n mynd i fod yn sâl!

ALFRED Chwilio am gwmni glanhau carped.

© Hawlfraint BBC